

Aanbiedingsbrief algemeen bestuur ODU

Aan: leden algemeen bestuur Omgevingsdienst Utrecht
Van: dagelijks bestuur Omgevingsdienst Utrecht
Opsteller: controller
Onderwerp (ontwerp) Programmabegroting 2027
t.b.v.: vergadering algemeen bestuur ODU d.d. 27 maart 2026, agendapunt 4a-1
Bijlagen bijlage 1 - (ontwerp) Programmabegroting 2027;
bijlage 2 - zienswijzebrief behorende bij (ontwerp) Programmabegroting 2027.

Doel

- ter besluitvorming
 ter (oriëntatie) bespreking
 ter kennisneming
-

Samenvatting

Voor u ligt de (ontwerp) Programmabegroting 2027 (hierna begroting) van Omgevingsdienst Utrecht (ODU). 2027 is het eerste reguliere jaar na afronding van de samenvoeging en markeert de overgang van stabilisatie naar gecontroleerde ontwikkeling.

De begroting laat een stijging van de deelnemersbijdrage zien van 2,9%, ruim onder de autonome gewogen prijsontwikkeling van 4,6% (conform septembercirculaire 2025).

Met een gemiddelde stijging van de deelnemersbijdragen van 2,9%, ruim onder de gewogen prijsontwikkeling van 4,6%, laten we zien dat ODU in de begroting 2027 het verzoek van deelnemers om terughoudendheid in de kostenstijgingen serieus heeft verwerkt en scherp stuurt op kostenbeheersing. In 2027 worden kostenbesparingen doorgevoerd voor € 750.000.

Voorstel

Voorgesteld wordt om:

in te stemmen met het gevraagde besluit.

Gevraagd besluit:

Het algemeen bestuur besluit:

1. de (ontwerp) Programmabegroting 2027 vast te stellen en
 2. in te stemmen met het versturen van de aanbiedingsbrief inzake de zienswijzeprocedure aan de deelnemers.
-

Bijdrage aan missie & visie

De begroting 2027 geeft richting aan een betrouwbare, deskundige en toekomstbestendige omgevingsdienst die werkt aan een gezonde, veilige en duurzame provincie Utrecht. Door te sturen op kwaliteit, uniformiteit en risicogerichte inzet sluit de begroting nauw aan op de

strategische missie van ODU: het realiseren van blijvende maatschappelijke meerwaarde in de fysieke leefomgeving.

Bijdrage aan behoud of verbeteren kwaliteit

ODU behoudt en versterkt haar kwaliteit door:

- een stabiel fundament te koppelen aan gerichte doorontwikkeling;
- te investeren in vakmanschap, leiderschap en datagedreven werken;
- verder te voldoen aan landelijke kwaliteits- en robuustheidscriteria;
- uniforme werkwijzen te borgen binnen één organisatie.

De begroting maakt het mogelijk om de basisprestaties voorspelbaar en binnen wettelijke termijnen uit te voeren, met duidelijke indicatoren voor kwaliteit en resultaat.

Financiën

De begroting 2027 is structureel sluitend.

Enkele belangrijkste financiële kenmerken zijn:

- Er is sprake van een sluitende begroting;
- Beperkte stijging deelnemersbijdragen: 2,9%: Dit is lager dan de septembercirculaire 2025. De daarin opgenomen autonome gewogen prijsontwikkeling is circa 4,6%), waarmee ODU 1,7% onder deze index blijft.
- In de programmabegroting 2026 is reeds voor circa € 950.000 aan ombuigingen gerealiseerd ombuigingen (o.a. via efficiency door samenvoeging). Dit is ook weer ingezet voor regionale en gezamenlijke taken. Daarnaast zijn investeringen ten behoeve van de robuustheidscriteria gerealiseerd.
- In 2027 volgen nieuwe kostenbesparingen voor ruim € 750.000;
- Uurtarief 2027: €83,75, een stijging van 2,5% t.o.v. 2026;
- De begroting bevat géén incidentele baten of lasten; deze worden gedurende het jaar verwerkt via bijvoorbeeld aanvullende opdrachten.

ODU voldoet sinds 2026 aan alle landelijke robuustheidscriteria. In 2027 wordt deze basis bestendigd via:

- stabiele formatie en deskundige personele bezetting;
 - uniforme procesvoering en één VTH-zaaksysteem;
 - versterkte informatiepositie via BI en datagedreven werken;
 - een passende reservepositie met een ratio weerstandsvermogen.
-

Juridische toets

De begroting 2027 is opgesteld in overeenstemming met het BBV en voldoet aan de GR en de financiële verordening van ODU. De systematiek van vaste en variabele bijdragen is in lijn met de bijdrageverordening. Er zijn geen juridische belemmeringen voor vaststelling.

Communicatie

De begroting 2027 wordt ter zienswijze aan de colleges van de gemeenten en aan Gedeputeerde Staten aangeboden, conform de reguliere procedure.

Medezeggenschap

De begroting 2027 bevat geen wijzigingen in de rechtspositie of werkvoorwaarden en vereist daarom geen formeel advies of instemming van de BOR.

Proces / vervolgstappen n.a.v. genomen besluit

- Na vaststelling wordt de begroting opgenomen in de P&C-cyclus 2027;
 - De uurtarieven en bijdragen worden verwerkt in de DVO's van de deelnemers.
-

Toelichting

De oprichting van ODU is gestoeld op de ambitie om de kwaliteit van de dienstverlening te versterken en beter in te spelen op de opgaven van vandaag en de toekomst. Daarbij is het gelukt om direct bij de start een solide basis neer te zetten zonder dat dit heeft geleid tot een noemenswaardige stijging van de totale kosten.

In 2026 zijn aanvullende kosten gemaakt om te voldoen aan de financiële robuustheidscriteria (circa € 450.000) en om gezamenlijke voorzieningen in te richten in het belang van alle deelnemers (circa € 500.000). Deze investeringen zijn destijds binnen de bestaande financiële ruimte opgevangen door efficiencywinst als gevolg van de samenvoeging. Daarmee is feitelijk de eerste tranche van besparingen reeds doorgevoerd. Deze ombuigingen zijn ingezet voor kwaliteitsversterking en het toekomstbestendig maken van de organisatie. De realisatie hiervan loopt nog gedurende dit jaar 2026. In 2027 wordt deze lijn voortgezet.

In deze begroting zijn kostenbesparingen van ruim € 750.000 doorgevoerd. De doorontwikkeling van ODU kenmerkt zich daarmee door een zorgvuldig evenwicht tussen efficiëntie, kwaliteit en duurzame groei. In 2026 lag de focus op harmonisatie en basisinrichting; in 2027 bouwen wij hier doelgericht op voort. Innovaties en investeringen in digitalisering en datagedreven werken worden uitsluitend doorgevoerd wanneer zij aantoonbaar bijdragen aan kwaliteit, betrouwbaarheid en uitvoerbaarheid.

Verzoek deelnemers voor beperken kostenstijging

De gemiddelde stijging van de deelnemersbijdragen bedraagt 2,9%, terwijl de gewogen prijsontwikkeling op basis van de septembercirculaire 2025 voor de ODU uitkomt op circa 4,6%. Daarmee blijft ODU circa 1,7% onder de autonome kostenontwikkeling.

Wij hebben kennisgenomen van het verzoek van een aantal (21) deelnemers om bij de begroting terughoudend te opereren in indexering en kostenontwikkeling. Wij hebben begrip voor de financiële druk en onzekerheid waarmee deelnemers de komende jaren worden geconfronteerd. Tegelijkertijd wordt de kostenontwikkeling van ODU in overwegende mate beïnvloed door loonontwikkelingen uit cao-afspraken, die een eigen prijsverloop kennen en niet één-op-één aansluiten bij generieke indexcijfers.

Het signaal van de deelnemers nemen wij serieus. Er zijn ook geen nieuwe beleidsonderwerpen in de begroting opgenomen die kostenverhogend werken. De gematigde stijging van de deelnemersbijdragen in zowel 2026 als 2027 onderstreept dat wij nadrukkelijk inzetten op kostenbeheersing, prioritering en het kritisch bezien van uitgaven. Wij zeilen daarbij scherp aan

de wind. Wij verwijzen hierbij ook naar de samenhang notitie bij de financiële stukken van de vergadering van het algemeen bestuur van 27 maart 2026 waarbij de samenhang tussen de financiële stabiliteit van de nieuwe dienst wordt beschouwd in samenhang met de weerstandscapaciteit van de ODU en het effect van het krap begroten met name op de financiële weerbaarheid in de eerste twee jaar van de nieuwe dienst.

Geen extra bijdrage provincie aan regionale en gezamenlijke opdrachten

In 2026 stelde de provincie eenmalig extra middelen beschikbaar voor de dekking van de stijging in de bijdragen van de voormalig RUD-deelnemer voor de afspraak over de regionale en gezamenlijke opdrachten. In de Programmabegroting 2027 (bijlage 2) heeft hiervoor een correctie op het DVO-uren plaatsgevonden. De effectieve stijging van de bijdrage per deelnemer is daardoor voor sommige deelnemers hoger dan 2,9%.

Besparingen

De samenvoeging van ODRU en RUD Utrecht levert zowel in 2026 als 2027 substantiële efficiencywinst op. Deze besparingen zijn gebruikt voor:

- kwaliteitsontwikkeling (opleiding 3% loonsom);
- innovatie (1% begroting, € 480.000);
- versteviging van bedrijfsvoering en regionale samenwerking;
- beperken van de stijging van de deelnemersbijdragen.

Doorkijk

De ODU ontwikkelt zich gecontroleerd verder richting een toekomstbestendige, uniforme en kwalitatief sterke omgevingsdienst voor de hele provincie Utrecht. De begroting 2027 is daarbij een cruciale stap om een robuuste en financieel solide dienst te behouden.

Vervolgstappen

Datum	Activiteit
Vrijdag 27 maart 2026	Algemeen bestuur - Verzenden naar gemeenteraden en provinciale staten voor zienswijze.
Vrijdag 19 juni 2026	Uiterste datum indienen zienswijze.
Vrijdag 10 juli 2026	Algemeen bestuur - Vaststellen programmabegroting 2027.
Vrijdag 17 juli 2026	Algemeen bestuur - Verzenden goedgekeurde programmabegroting 2027 naar gemeenteraden en provinciale staten en ministerie van BZK.